

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Soikkeli, Eeva			
Työn nimi-Arbetets titel-Title "Ei noi nykyajan äidit niin äideiltä näytä" Äitiys modernissa maailmassa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2000-04-19	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 108 sivua + 4 liitettä
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielmassa tarkastellaan nykyajan äitiyden modernisoituneisuutta omaan äitiyteensä valmistautuvien naisten kokemuksista käsin. Tarkastelussa on sekä äitiyden modernisoituneisuus yleensä, että äitiys osana modernin yksilön identiteettiä.</p> <p>Tutkielmassa asetettu tutkimusongelma on kaksiosainen. Ensinnä analysoidaan naisten puheessa ja heidän kuvaamassaan äitiydessä esiintyviä moderneja piirteitä. Näiden piirteiden tunnistamisen välineinä ovat modernin erilaisia arvo-orientaatioita kuvaavat käsitteet: rationaalisuus, vapaamielisyys ja hedonistinen itsensä toteuttaminen. Näiden käsitteiden kuvaamat arvo-orientaatiot esiintyvät rinnakkain ja toisiinsa kietoutuneina niin äitiyden käytännöissä kuin sosiaalisissa merkityksissäänkin. Modernien piirteiden lisäksi äitiydestä on löydettävissä traditionaalisia piirteitä. Yksittäisiä äitiyteen liittyviä teemoja, joiden suhteen äitiyden modernisoituneisuutta tarkastellaan ovat äitiys sosiaalisena identiteettinä, hyvän äidin määritelmät, äitiyttä koskeva asiantuntijuus ja naisen suhde puolisonsa isyyteen.</p> <p>Toisena tarkastelun kohteena tutkielmassa käsitellään äitiyttä modernina yksilön tekemänä omaa elämäänsä koskevana ratkaisuna, elämänpoliittisena valintana. Äitiys esiintyy tutkimusaineistossa tietoisena ja tarkkaan harkittuna haluun perustuvana ratkaisuna. Sitoutuminen äitiyteen tarjoaa modernissa häilyvässä maailmassa ainakin hetkeksi ratkaisun elämäntarkoituksen etsintään ja oman identiteetin rakentamistyöhön. Lisäksi se luo mahdollisuuksia hedonistiseen itsensä toteuttamiseen tuottamalla voimakkaita ja ainutlaatuisia kokemuksia niin tunteiden kuin ruumiillisuudenkin alueella.</p> <p>Keskeisenä tutkielmassa käsiteltynä teemana on äitiyden ja modernin individualismin välinen ristiriita. Esikoistaan odottavien naisten puheessa omasta äitiydestään he sovittavat puheessaan yhteen yksilön jatkuvaa valinnanvapautta korostavan arvomaailman ja äitiyden sitovuuden välisiä jännitteitä.</p> <p>Tutkielman empiirinen aineisto koostuu kymmenen esikoistaan odottavan naisen haastatteluista. Kutakin heistä on haastateltu 3 - 5 kertaa siten, että ensimmäinen haastattelu on tehty raskauden alkuvaiheessa ja viimeinen lapsen ollessa noin kolmen viikon ikäinen. Yksittäiset haastattelut ovat strukturoimattomia teemahaastatteluja.</p> <p>Haastatteluaineistoa tarkastellaan tutkielmassa identiteettipuheena, jolla haastateltavat perustelevat oman elämäntilanteensa mielekkyyttä sekä itselleen että haastattelijalle. Haastattelutilanteissa, joissa tutkimusaineisto on tallentunut, haastateltavat tuottavat omaa elämäntarinaansa ja samalla sille rakentuvaa identiteettiään. Materiaalina heillä on tässä rakennustyössään kulttuuriset käsitykset äitiydestä.</p> <p>Keskeisimpinä lähteinä tutkimuksessa ovat olleet Anthony Giddensin (1991) <i>Modernity and Self-Identity. Self and Society in the Late Modern Age</i> ja Riitta Jallinojan (1991) <i>Moderni elämä. Ajankuva ja käytäntö</i> -teokset.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords äitiys - uudenaikaistuminen identiteetti - äidit yksilöllisyys - elämänpolitiikka			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			